

I Finland har man i dagarna startat bygget av världens första slutförvar för använt kärnbränsle. Samtidigt, på den här sidan om Östersjön, ligger frågan om det svenska slutförvaret och samlar damm på regeringens bord. Ansökan lämnades in redan 2011 och metoden bygger på 40 års forskning och teknikutveckling. Alla instanser som behöver yttra sig för att regeringen ska kunna ta sitt beslut har gett sitt godkännande och det finns inget som hindrar regeringen från att ta ett beslut.

Regeringens oförmåga att ta beslut i frågan om slutförvaret riskerar nu att stoppa produktionen i de svenska kärnkraftverken. I beslutet om slutförvar av kärnbränsle ingår även beslut om att bygga ut mellanlagret i Oskarshamn som har börjat nå sin maximala kapacitet med nuvarande tillstånd. Att frågan om slutförvar och mellanlager hänger ihop har varit känt för Regeringen under hela processen som pågått i decennier. Vattenfall meddelade nyligen att om inte beslut om slutförvaret tas innan den 31 augusti i år kommer de inte att kunna återstarta Forsmark 2 efter det planerade underhållsstoppet 2024. Sedan står Ringhals 3 och 4 samt Forsmark 3 på tur 2025. Forsmark 1 bedöms kunna köras till 2028.

Bristen på planerbar produktion i södra Sverige till följd av nedläggningen av kärnkraft har lett till ett kraftsystem med små marginaler. Förra sommaren tvingades Svenska kraftnät att på kort varsel handla upp produktion från Ringhals 1, Ryaverket samt Karlshamnsverket till en kostnad på över 350 miljoner kronor som betalas av nätkollektivet. Utöver det infördes kraftiga begränsningar på överföringarna till södra Sverige som resulterade i stora pris skillnader mellan norra och södra Sverige.

Inför denna sommar har Svenska kraftnät åter igen tvingats införa stora begränsningar i överföringen till södra och mellersta Sverige under den period som de svenska kärnkraftverken är nedstängda för sitt årliga underhåll. Det visar på vilken betydelse de kvarvarande reaktorerna i Sverige har för ett stabilt kraftsystem och konkurrenskraftiga elpriser i södra Sverige.

Nu riskerar vi alltså en situation där planerbar produktion i södra Sverige tvingar stänga ner på grund av regeringens oförmåga att ta beslut slutförvarsfrågan med höga elpriser som följd. 70 procent av industrins elanvändning sker i södra och mellersta Sverige. Konkurrenskraftiga elpriser är en förutsättning för basindustrin. Regeringen behöver nu ta sitt ansvar och ta beslut om det svenska slutförvaret utan dröjsmål.

Johan Bruce
Energidirektör, SKGS (Skogen, Kemin, Gruvorna och Stålet)